Raadsstuk	129/2007
B&W datum	4 juni 2007
Sector/Afd	FD/MC
Reg.nr(s)	2007/112411

Onderwerp **Beantwoording vragen van mevrouw Eikelenboom inzake rioolrecht**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Ingevolge het bepaalde in artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergadering van de gemeenteraad stellen wij u hierbij in kennis van de op 2 mei 2007 bij ons college ingekomen vragen van mevrouw Eikelenboom en het door het college gegeven antwoord.

De burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

Haarlem, 2 mei 2007

Geachte voorzitter,

Graag wil ik middels deze brief schriftelijke vragen ex artikel 38 RvO stellen aan het College.

Op 16 april jl. deed de Rechtbank Arnhem uitspraak in een belastingzaak betreffende een aanslag rioolrecht van de gemeente Nijmegen. Blijkens de uitspraak van de rechtbank (zie www.rechtspraak.nl, zaaknummer LJN: BA3469,Rechtbank Arnhem, AWB 06/4493) is de verordening rioolrecht van de gemeente Nijmegen in strijd met het evenredigheidsbeginsel door de aanslag op te leggen aan de zakelijk gerechtigden in plaats van aan de gebruikers van het riool.

Mijn vragen aan het College zijn:

Is het College op de hoogte van bovengenoemde uitspraak van de Rechtbank Arnhem?

Kan het College aangeven of de heffingssystematiek voor rioolrecht in Haarlem gelijk is aan de systematiek van Nijmegen?

Zo ja, kan het College dan aangeven hoe zij dit over 2007 gaat corrigeren en wat de financiële gevolgen hiervan zijn, zowel voor de gemeente als voor de zakelijk gerechtigden in Haarlem?

Kan het College in dat geval tevens aangeven wanneer de Raad een nieuw voorstel inzake rioolrecht zal ontvangen dat wel voldoet aan het evenredigheidsbeginsel?

Namens de VVD-fractie,

Denise Eikelenboom

Deel van de uitspraak van de Rechtbank Arnhem:

‘Beoordeling van het geschil

De maatstaf van heffing bij rioolrechten strekt ertoe de kosten van de gemeentelijke riolering over de belastingplichtigen te verdelen. Verweerder heeft in beginsel een zekere mate van beleidsvrijheid met betrekking tot de verdeling van deze kosten. Hierbij dient echter onder meer het zogenoemde evenredigheidsbeginsel in acht te worden genomen.

Verweerder heeft er voor gekozen met ingang van het jaar 2006 een kostendekkend systeem ? dat wil zeggen een systeem waarbij de jaarlijkse rioleringskosten volledig worden gedekt door de inkomsten uit de geheven rioolrechten ? van rioolrechten in te voeren waarbij de rioleringskosten uitsluitend worden verhaald op de zakelijk gerechtigden.

Deze heffingssystematiek, waarbij op een beperkte groep, te weten de zakelijk gerechtigden, de volledige rioleringskosten ? waaronder de kosten gemaakt ten behoeve van gebruikers, niet-zakelijk gerechtigden ? wordt verhaald, is naar het oordeel van de rechtbank in strijd met het evenredigheidsbeginsel. Het systeem van heffing van rioolrechten mag er immers niet toe leiden dat aan de in de heffing betrokken groep belastingplichtigen meer kosten in rekening wordt gebracht dan naar een redelijke maatstaf aan hen kunnen worden toegerekend (vergelijk Hoge Raad 10 december 2004, nr. 36.776, BNB 2005/102). Aangezien in het onderhavige geval uitsluitend de zakelijk gerechtigden en niet tevens de gebruikers ? aan welke groep ook kosten kunnen worden toegerekend ? in de heffing worden betrokken wordt de genoemde redelijke maatstaf overschreden.

Hetgeen door verweerder wordt aangevoerd ter rechtvaardiging van de gehanteerde heffingssystematiek, te weten de zeer lage perceptiekosten van een eigenarenheffing ten opzichte van gebruikersheffingen en de omstandigheid dat eigenaren/verhuurders die niet tevens gebruiker zijn de lasten kunnen doorberekenen aan de huurder, zijn ? daargelaten de juistheid daarvan ? van onvoldoende gewicht om anderszins te concluderen.

Gelet op het vorenstaande is de Verordening onverbindend. De uit kracht van de niet verbindende Verordening opgelegde aanslagen kunnen derhalve niet in stand blijven. Het beroep dient gegrond te worden verklaard. De overige door eiser aangevoerde grieven behoeven geen nadere bespreking.’

129/2007

Aan mevrouw D. Eikelenboom
lid van de gemeenteraad
Coen Cuserhof 37
2012 GZ Haarlem

Onderwerp:
Beantwoording vragen inzake riioolrecht

Uw brief van:
2 mei 2007

Geachte mevrouw Eikelenboom,

In uw brief van 2 mei jl. stelt u ingevolge artikel 38 R.v.O. vragen over de actuele ontwikkeling inzake het rioolrecht. In uw brief merkt u ter introductie van de vragen het volgende op:

'Op 16 april jl. deed de rechtbank Arnhem uitspraak in een belastingzaak betreffende een aanslag rioolrecht van de gemeente Nijmegen. Blijkens de uitspraak van de rechtbank (zie www.rechtspraak.nl, zaaknummer LJN: BA3469, Rechtbank Arnhem, AWB 06/4493) is de verordening rioolrecht van de gemeente Nijmegen in strijd met het evenredigheidsbeginsel door de aanslag op te leggen aan de zakelijkgerechtigden in plaats van aan de gebruikers van het riool.'

Hieronder worden de door u gestelde vragen letterlijk herhaald en beantwoord.

1. *Is het college op de hoogte van bovengenoemde uitspraak van de rechtbank Arnhem?*

Antwoord
Ja.

2. *Kan het college aangeven of de heffingsystematiek voor rioolrecht in Haarlem gelijk is aan de systematiek van Nijmegen.*

Antwoord
Ja.

Net als de gemeente Nijmegen heft de gemeente Haarlem het rioolrecht alleen als een eigenarenheffing (zakelijkgerechtigden). Ongeveer 1/3 van de gemeenten in Nederland heft het rioolrecht louter als eigenarenheffing, 1/3 van de gemeenten heft het rioolrecht louter als gebruikersheffing, de rest van de gemeenten heft zowel van eigenaar als gebruiker.

3. *Zo ja, kan het college dan aangeven hoe zij dit over 2007 gaat corrigeren en wat de financiële gevolgen hiervan zijn, zowel voor de gemeente als voor de zakelijkgerechtigden in Haarlem.*

Antwoord
Voorop dient te worden gesteld dat het de verordening van de gemeente Nijmegen is die door rechtbank Arnhem (vallend onder Hof Arnhem) onverbindend is verklaard. De gemeente Haarlem valt onder de jurisdictie van de rechtbank Haarlem (vallend onder Hof Amsterdam) en niet onder de jurisdictie van de rechtbank Arnhem. De verordening van de gemeente Haarlem is dus niet onverbindend verklaard, daarvoor is immers een uitspraak nodig van de rechtbank Haarlem. Uitspraken van het gerechtshof Amsterdam over het onverbindend verklaren van soortgelijke zaken zijn ons nog niet bekend.

In Haarlem is in februari jl. het grote kohier van aanslagen en WOZ-beschikkingen door Cocensus verzonden met dagtekening 28 februari 2007. De termijn waarbinnen een bezwaar ingediend moet worden is 6 weken, de termijn waar binnen de bezwaren uiterlijk ingediend hadden moeten worden is 11 april 2007. Op 16 april 2007 hebben deze aanslagen dus formele rechtskracht gekregen en zijn zij rechtsgeldig opgelegd. Daar de aanslagen rechtsgeldig zijn en het niet de verordening van de gemeente Haarlem is die onverbindend is verklaard kunnen deze aanslagen middels dwanginvordering worden ingevorderd. Er rust op de gemeente Haarlem geen verplichting het reeds betaalde terug te betalen, door de formele rechtskracht zijn de aanslagen namelijk niet meer vatbaar voor bezwaar of beroep en de facto onaantastbaar geworden.
Uit gegevens van Cocensus blijkt dat in februari 99,8% van de aanslagen over de woningen is opgelegd, over de niet-woningen is 95% opgelegd. Dit komt er op neer dat 150 aanslagen over woningen niet zijn opgelegd, voor de niet-woningen bedraagt dit 335 aanslagen. Totaal wordt er € 7,7 miljoen rioolrecht geheven, er zijn dus 485 aanslagen á € 102,44 nog niet opgelegd, daar is een bedrag meegemoeid van € 50.000. Over de komende maanden zullen deze resterende aanslagen gewoon worden opgelegd en ingevorderd. Bezwaren zullen worden afgewezen, totdat de Rechtbank Haarlem de Haarlemse rechtenverordening ook onverbindend verklaart. Tegen deze uitspraak van de rechtbank zal de heffingsambtenaar in hoger beroep gaan bij het Hof Amsterdam, eventueel gevolgd door een beroep in cassatie bij de Hoge Raad der Nederlanden als de zaak van de gemeente Nijmegen daar nog niet is geweest.

4. *Kan het college in dat geval tevens aangeven waneer de Raad een nieuw voorstel inzake het rioolrecht zal ontvangen dat wel voldoet aan het evenredigheidsbeginsel.*

Antwoord
Het is volgens de rechtbank Arnhem in strijd met het evenredigheidsbeginsel dat de rioleringskosten uitsluitend worden verhaald op de zakelijkgerechtigden. Hier uit kan worden afgeleid, althans volgens de rechtbank Arnhem, dat er in overeenstemming gehandeld wordt met het evenredigheidbeginsel indien de kosten deels worden verhaald op de zakelijkgerechtigden, deels op de gebruikers of deel uit algemene middelen. Momenteel kan Haarlem deze kosten, gezien haar

financiële positie, niet uit de algemene middelen bekostigen. Als de uitspraak moet worden gevolgd dan rest geen andere mogelijkheid om de kosten ook bij de gebruikers in rekening worden gebracht. Om dit op een correcte wijze te doen dienen de rioleringskosten opgesplitst te worden in kosten toe te rekenen aan zakelijkgerechtigden en kosten toe te rekenen aan gebruikers. Daarna moet er voor beide categorieën belastingplichtigen een geschikte maatstaf worden gevonden om die toegerekende kosten te verdelen binnen die categorie van belastingplichtigen, (b.v. zakelijkgerechtigden per aansluiting, gebruikers per m^3), daarna moeten er bij die maatstaven tarieven worden bepaald, welke de vereiste opbrengst genereren. Bij de tariefstelling moet rekening worden gehouden met kwijtschelding en oninbaarheid. Daarna moet een heffingstechniek worden gekozen en een invorderingsmethode, welke beide effectief en efficiënt zijn. Dit vergt onderzoek en afstemming met Cocensus en PWN. Een concrete nieuwe verordening zal u in het najaar worden aangeboden. Een voorstel "plan van aanpak" zullen wij u voor de laatste commissievergadering van juni 2007 doen toe komen.

In uw brief vermeldt u de volgende passage: Blijkens de uitspraak van de rechtbank (..) is de verordening rioolrecht van de gemeente Nijmegen in strijd met het evenredigheidsbeginsel door de aanslag op te leggen aan de zakelijkgerechtigden in plaats van aan de gebruikers van het riool'.

Wij interpreteren de uitspraak als volgt: 'Blijkens de uitspraak van de rechtbank is de verordening rioolrecht van de gemeente Nijmegen in strijd met het evenredigheidsbeginsel door *uitsluitend* de aanslag op te leggen aan de zakelijkgerechtigden *en niet deels aan de gebruikers* van het riool'.

Wij hopen uw vragen hiermede in voldoende mate te hebben beantwoord.

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders